

Undertecknande av WIPO-avtal om skydd för audiovisuella framföranden

2012/13:FPM83

Justitiedepartementet

2013-04-05

Dokumentbeteckning

KOM(2013) 109

Förslag till rådets beslut om undertecknande på Europeiska unionens vägnar av
WIPO-fördraget om audiovisuella framföranden

Sammanfattning

Inom FN:s specialorgan för immaterialrätt (WIPO) har en konvention om skydd för audiovisuella framföranden antagits. Avtalet ger utövande konstnärer, t.ex. filmskådespelare, vissa rättigheter till sina framföranden när de medverkar i film och tv. Kommissionen har lagt fram ett förslag om undertecknande av avtalet för EU:s räkning.

Regeringen stöder förslaget.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Inom FN:s specialorgan för immaterialrätt (WIPO) antogs i juni 2012 en konvention om skydd för audiovisuella framföranden ("Beijingavtalet"). Med audiovisuella framföranden avses bl.a. filmskådespelares prestationer. Det har tagit mycket lång tid att komma överens om ett avtal. Redan i december 2000 inleddes en diplomatkonferens i frågan. Den fick dock avbrytas då man inte kunde enas om ett fördrag. Diplomatkonferensen i Beijing 2012 var en fortsättning på diplomatkonferensen från 2000. Beijingavtalet kompletterar det internationella skyddet för utövande konstnärer med skydd för audiovisuella framföranden. Det har flera likheter med 1996 års WIPO-fördrag om framföranden och fonogram, som bl.a. handlar om skydd för framföranden som kan tas upp genom ljudupptagning.

EU och dess medlemsstater har stött ansträngningarna för att nå fram till ett avtal. Kommissionen lade den 4 mars 2013 fram ett förslag till rådsbeslut om att EU ska underteckna Beijingavtalet.

2012/13:FPM83

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen har föreslagit att rådet ska besluta att avtalet ska undertecknas för EU:s räkning och att rådets generalsekretariat ska utfärda det instrument som ger den eller de personer som anges av kommissionen befogenhet att göra detta.

Avtalet som sådant tar sikte på materiell reglering. Den handlar om skydd för audiovisuella framföranden t.ex. framföranden av skådespelare och andra artister när de medverkar i film och tv. Konventionstexten tar bl.a. upp vilka rättigheter som ska tillkomma utövande konstnärer, inskränkningar i dessa rättigheter, hur rättigheternas övergång till producenten kan regleras, skyddstid och förpliktelser i fråga om tekniska åtgärder och information om rättighetsförvaltning. Utövande konstnärer ges ett antal ensamrättigheter, som har sin motsvarighet i svensk rätt. När det gäller upptagningar av framföranden handlar det bl.a. om exemplarframställningsrätt, spridningsrätt och uthyrningsrätt samt rätt till överföring till allmänheten.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Bestämmelser om skydd för utövande konstnärer finns i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsrättslagen). I 45 § upphovsrättslagen ges utövande konstnärer, däribland skådespelare, vissa ensamrättigheter till sina framföranden. I 39 § i samma lag finns bestämmelser om filmavtal som genom hänvisning är tillämpliga även i förhållande till utövande konstnärer.

Regeringen gör preliminärt bedömningen att ett tillträde till avtalet inte skulle kräva några ändringar i upphovsrättslagen. Bestämmelserna om upphovsrättslagens internationella tillämplighet skulle dock behöva anpassas så att lagen i relevanta delar blir tillämplig i förhållande till personer som har anknytning till andra konventionsländer. Dessa bestämmelser finns idag i internationella upphovsrättsförordningen.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget har inga budgetära konsekvenser.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till att det internationella skyddet för utövande konstnärer har kompletterats med en konvention om audiovisuella framföranden. Därför stöder regeringen kommissionens förslag om att EU ska underteckna fördraget.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna har under förhandlingarna stått bakom ett avtal. Hittills har sju av EU:s medlemsstater undertecknat Beijingavtalet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentets syn är ännu inte känd.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

I förslaget hänvisas särskilt till artikel 114 jämförd med artikel 218.5 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Europaparlamentet deltar inte i beslutsförfarandet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Förslaget innehåller inte något utkast till lagstiftningsakter.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Avtalet är öppet för undertecknande under viss tid. Ambitionen är att EU ska underteckna avtalet inom denna frist som löper ut i juni. För tillträde till avtalet krävs att ett undertecknande följs av ratifikation.

